

לפי הוותק, ונוסף למשכורת הם נהנים משיכון ללא תשלום וממיצרכים שונים, המיוצרים במשק. כיוון שמשק זה נמצא בקירבת המכון לחקר משק החלב שבריידינג, היה באפשרותו להסתייע במומחה מיוחד להדרכה בחליבה תקינה והיגיינית, כשבכל מקרה של חולי בעטין נערכו גם בדיקות במעבדות המכון; הודות לכך, אין מופיעות שוב בעיות רציניות בתחלואת העטינים. בשנה האחרונה הוקם במשק זה מכון חליבה מודרני ושני עובדים מסייעים כל חליבה בשתי שעות. בתנאי השיכון הקודמים נמשכה החליבה 4 שעות, כמעט.

לעזרה וואטרינארית נזקקים במשק זה רק במקרים של אי-התעברות, או בעונת המרעה כשהפרות נפגעות ב"צפדון העשב" (Grass tetany) מחמת חסר מאגניום או סידן. בעל המשק סיפר לי שבשנה האחרונה הוא סיים את המאזן בריווח יפה מאוד, כיוון שההכנסה ממכירת בקר לבשר גדלה בשיעור ניכר. כך, למשל, הוא קיבל תמורת 5 פרות 3700 ל"י ועבור 3 עגלים מפות-מים — 2800 ל"י.

תומצת מרשימות ד"ר ח. אהרונר

ע"י י. ע.

גבן עד החליבה הבאה. על ידי אחד המדריכים באיזור שינפלד סודר מיתקן שטיפה וחיטוי אוטומאטי שנהג מיכלית ההובלה יכול להפעילו ע"י "לחיצה על כפתור". הבריכה נשטפת קודם כל, מיד לאחר הרקתה, במים קרים ואחרי זה — בתמיסה מחטאה, המותזת לכל הפינות, וכך היא מוכנה לקליטת החלב מהחליבה הבאה, לאחר שהרפתנים שוטפים אותה קודם לכן במים רגילים בלבד.

ביקור במשק חלב פרטי בסביבות ריידינג
במשק זה מקיימים עדר, המונה 108 פרות, בני בקר ו-4 פרים לרביעה. כששאלתי את בעל המשק למה הוא מחזיק בפרים, כשיש באפשרותו להיזקק להזרעה מלאכותית, הוא ענה לי שהפרים שבמכון ההזרעה אינם טובים, לדעתו, לשמירה על מתכונת שומן גבוהה בעדרו, כיוון שהוא מעוניין בשיווק חלב עם 4% שומן. את הפרים, הדרושים לו, הוא מגדל בעצמו. התנור בה הממוצעת של עדרו נעה סביב 3800 ק"ג, בעל משק זה מעסיק 3 עובדים מנוסים, שמקפידים באופן מיוחד על חליבה תקינה. המשכורת השבועית לעובד היא בגבולות 120-145 ל"י.

זומו

▲ בסקר על השבחת בקרי-החלב בהולנד בתקופה שבין 1953 ל-1959 נמסר שהתנובה הממוצעת בבריזלנד נשארה ללא שינוי כמעט, בה בשעה שבנורד-הולנד היא עלתה בשיעור ניכר (בפריזלנד עליו ב-0.17 ק"ג ביום ובנורד-הולנד 1.26 ק"ג). מתכונת השומן עלתה באותה תקופה בשני האיזורים — בפריזלנד ב-0.22% ובנורד-הולנד ב-0.34%. נתונים על פרים מפריזלנד, שמורשתו של כל אחד מהם הופצה בהרחבה על ידי 8 בנים לפחות, מוכיחים שהלה ירידת-מה לגבי התנובה בחלב ולעומת זה עליה כלשהי במתכונת השומן. בנורד-הולנד נסקרו הנתונים של פרים שמורשם הופצה ע"י 5 בנים (לכל פר) ונמצא שהושגה השבחה בתנובת החלב ובמתכונת השומן גם יחד. יש איפוא מקום לסברה שבנורד-הולנד למדו להשתמש בהצלחה רבה בפרים בעלי אינדקס חלב גבוה.

▼ בפאנסילבניה (ארה"ב) רוכזו נתונים על 7317 פרות שסולקו מהעדרים בתקופת השנים שבין 1953 ל-1963, תוך ציון 18 סיבות ליציאתן של פרות אלה. למילה מ-70% של היוצאות סולקו מחמת 4 הסיבות האלה: תנובה נמוכה — 36.87%; עקרות — 15.66%; מחלות עטין שונות — 13.48%; מאסטיטיס — 5.81%. נמצאה קוראלאציה בעלת משמעות גדולה בין גיל הבהמה והטיבה לפסילה. שיעור הפסילה מדמת תנובה נמוכה היה גבוה במיוחד בבהמות מגיל צעיר. בקבוצות הקשירות של הפרות היה שיעור גבוה של פסילה מחמת מחלות עטין ומאסטיטיס.